

sat fordeling, og at bestemmelsen i pagtens art. 19 kan anvendes på medlemslande, der er i restance med mere end 2 års bidrag til FN. Af de tre skandinaviske lande fremhævede *Norge*, at Sikkerhedsrådet har hovedansvaret, men ikke det udelukkende ansvar for fredens opretholdelse. *Danmark* og *Sverige* fremhævede i deres indlæg værdien af de fredsbevarende operationer. Flere af de vestlige og latinamerikanske lande gik ind for en af *Brasilien* udkastet tanke om, at der burde indføjes et nyt kapitel om fredsbevarende operationer mellem de eksisterende kapitler VI og VII i pagten. *Malaysia* foreslog som en enklere løsning, at Sikkerhedsrådets permanente medlemmer indtil videre indgik en „Gentlemen's Agreement“, hvorefter ethvert brud på freden skulle mødes af FN med hurtig indgriben for at skille de stridende parter. Denne midlertidige forholdsregel skulle ikke kunne stoppes af et veto i Sikkerhedsrådet, men såsnart krigshandlingerne var bragt til ophør, skulle Rådet kunne fortsætte med at drøfte årsagerne til stridighederne m.v., og i denne anden etape af forhandlingerne skulle Rådets faste medlemmer atter kunne udøve deres vetoet på sædvanlig måde.

De fleste talere fra udviklingslandene udtrykte i almindelige vendinger håbet om, at der kunne findes en løsning på art. 19-spørgsmålet. En sådan løsning ville kun kunne findes på grundlag af en politisk aftale, og en konfrontation i spørgsmålet måtte frarådes. En del af udviklingslandene gik dog om nødvendigt ind for anvendelse af bestemmelsen i art. 19, således f.eks. de fleste *latin-amerikanske lande* (bortset fra *Cuba*), *Philippinerne* og *Thailand*. Visse lande udtrykte dette standpunkt i mere forsigtige vendinger, f.eks. *Jamaica*, der dog frem for anvendelsen af art. 19 ville foretrække en revision af pagten, og *Trinidad-Tobago*, der udtalte, at man i fremtiden måtte overvinde stormagternes uvillighed ved at påtage sig ansvaret for at deltage i gennemførelsen af beslutninger, som de ikke var enige i.

Nigeria udtalte, at medlemsskab af en organisation medfører forpligtelse til at følge organisationens bestemmelser, medens *Niger* henviste til generalforsamlingens endossering af Den Internationale Domstols responsum. *Marokko* fremhævede, at be-

slutningen om at gennemføre Congo-operationerne blev taget på lovligt grundlag i 1960, og at en stormagt ikke efter forgodtbefindende kan svinge fra den ene fortolkning til den anden.

Flere lande, f.eks. *Indien* og *Ghana*, forsvarede det kollektive ansvar for FNs fredsbevarende operationer, men mente samtidig, at der ikke var politisk mulighed for at tvinge noget medlem til at betale dets restancer. Fremtidige kompetencestridigheder mellem generalforsamlingen og Sikkerhedsrådet måtte forhindres, eventuelt ved en revision af pagten. *Uganda* krævede ophævelse af vetoretten under en sådan revision. Enkelte afrikanske lande, såsom *Ghana* og *Senegal*, gik imod anvendelsen af art. 19, idet dette kunne indebære en trussel mod FNs eksistens.

Nedrustning.

Stemningen i generalforsamlingen vedrørende nedrustningsspørgsmålet har været præget af skuffelse over, at der ikke er nået yderligere fremskridt siden undertegnelsen af Moskva-aftalen om delvis standsning af kernevåbenforsøg og vedtagelsen af forbudet imod stationering af kernevåben i verdensrummet. Hovedtemaet for indlæggene har været nødvendigheden af at standse atomspredningen nu, efter at også Folkerepublikken *Kina* er kommet i besiddelse af atomvåben. I denne forbindelse tilsagdes generalsekretærens forslag om etableringen af indbyrdes kontakt mellem de 5 atommagter støtte, navnlig fra u-lande, der anerkender *Peking*. Et andet vigtigt emne var ønskeligheden af at udvide Moskva-aftalen til også at gælde for underjordiske forsøg.

Sovjetunionen fremlagde et memorandum om mulige forholdsregler til en begrænsning af rustningskapløbet, hvori der fremsattes forslag om at nedskære militærbudgetterne, at tilbagetrække fremmede tropper på andre landes territorium, at etablere atomfrie zoner og at afslutte en ikke-angrebspagt mellem NATO- og Warszawa-traktatens medlemslande. *Sovjetunionen* støttede *Cairo*-konferencens forslag om at indkalde til en verdensnedrustningskonference og fandt, at *Kinas* forslag om et møde mellem ver-